

การศึกษาการสอนเทคนิคการควบคุมความโกรธต่อการแสดงความโกรธ
ของผู้ป่วยจิตเภท โรงพยาบาลศรีธัญญา

นางสิรินภา จาติเสถียร

โครงการศึกษาอิสระนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาพยาบาลศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชาการพยาบาลสุขภาพจิตและจิตเวช
คณะพยาบาลศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
ปีการศึกษา 2547
ลิขสิทธิ์ของ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

A STUDY OF TEACHING ANGER- CONTROL TECHNIQUES ON ANGER EXPRESSION
IN SCHIZOPHRENIC PATIENTS, SRITHANYA HOSPITAL

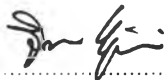
MRS. Sirinapa Jatisathian

A Dependent Study Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements for the Degree of
Master of Nursing Science in Mental Health and Psychiatric Nursing
Faculty of Nursing
Chulalongkorn University
Academic Year 2004

J21689076

หัวข้อโครงการศึกษาอิสระ ผลของการสอนเทคนิคการควบคุมความโกรธ
ต่อการแสดงความโกรธของผู้ป่วยจิตเภทโรงพยาบาลศรีธัญญา
โดย นางสาวสิรินภา จาคีเสถียร
สาขาวิชา การพยาบาลสุขภาพจิตและจิตเวช
อาจารย์ที่ปรึกษา รองศาสตราจารย์ ดร. จินตนา ยูนิพันธุ์

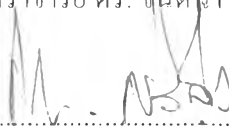
คณะพยาบาลศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้นับโครงการศึกษาอิสระ
ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาโท

..... คณบดีคณะพยาบาลศาสตร์
(รองศาสตราจารย์ ดร. จินตนา ยูนิพันธุ์)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

..... ประธานกรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ดร. อรพรรณ ลือบุญวัชชัย)

..... อาจารย์ที่ปรึกษา
(รองศาสตราจารย์ ดร. จินตนา ยูนิพันธุ์)

..... กรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ดร. ศิเรก ศรีสุโข)

สิรินภา จาติเสถียร: ผลของการสอนเทคนิคการควบคุมความโกรธต่อการแสดงความโกรธ
ของผู้ป่วยจิตเภท โรงพยาบาลศรีธัญญา (A STUDY OF TEACHING ANGER-
CONTROL TECHNIQUES ON ANGER EXPRESSION IN SCHIZOPHRENIC
PATIENTS, SRITHANYA HOSPITAL) อ.ที่ปรึกษา รศ.ดร. จินตนา ยูนิพันธุ์, 104 หน้า

การศึกษาอิสระชนิดหนึ่งกลุ่ม วัดผลก่อนและหลังครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาผลของ
การสอนเทคนิคการควบคุมความโกรธต่อการแสดงความโกรธของผู้ป่วยจิตเภท โรงพยาบาลศรี
ธัญญา กลุ่มตัวอย่างเป็นผู้ป่วยจิตเภทที่มีประวัติก้าวร้าว จำนวน 20 คน สมมติฐานการศึกษาคือ การ
แสดงความโกรธของผู้ป่วยจิตเภทหลังการสอนเทคนิคการควบคุมความโกรธจะน้อยกว่าก่อนการ
เข้าร่วมกลุ่ม โดยกลุ่มตัวอย่างเข้าร่วมกลุ่มการสอนเทคนิคการควบคุมความโกรธ เป็นเวลา 3
สัปดาห์ ต่อเนื่องกัน สัปดาห์ละ 2-3 ครั้ง ครั้งละ 1-1 ชั่วโมงครึ่ง รวม 10 ชั่วโมง เครื่องมือที่ใช้ใน
การศึกษาคือ แบบวัดการแสดงความโกรธ ของซัสไนย วงศ์สุวรรณ ที่พัฒนามาจากแบบสำรวจ
ความโกรธแบบสภาวะ – ลักษณะและการแสดงความโกรธของ Spielberger (1996) วิเคราะห์ข้อมูล
ด้วยการทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยคะแนนการแสดงความโกรธด้วยสถิติทดสอบที

ผลการศึกษาพบว่า

คะแนนการแสดงความโกรธของผู้ป่วยจิตเภทหลังได้รับการสอนเทคนิคการควบคุมความ
โกรธน้อยกว่าก่อนการได้รับการสอน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

สาขาวิชาการพยาบาลสุขภาพจิตและจิตเวช
ปีการศึกษา 2547

ลายมือชื่อนิสิต.....สิรินภา จาติเสถียร.....
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา.....จ.น. ยูนิพันธุ์.....

4677818536: MAJOR MENTAL AND PSYCHIATRIC NURSING

KEYWORD: ANGEREXPRESSION / ANGER CONTROL

A STUDY OF TEACHING ANGER- CONTROL TECHNIQUES ON ANGER
EXPRESSION IN SCHIZOPHRENIC PATIENTS, SRITHANYA HOSPITAL.
INDEPENDENT STUDY ADVISOR : ASSOC. PROF. JINTANA YUNIBHAND,
Ph.D., 104pp.

The purpose of this one group pre-post test independent study was to examine the effects of teaching anger-control techniques on anger expression in patients with schizophrenia at Srithanya hospital. The subjects were 20 patients with schizophrenia, who had a history of aggression. The hypothesis was that the posttest scores for anger expression of the sample group would be lower than its pretest scores. The sample participated in a group anger control program for one to one and a half hours, two or three times a week, over a period of 3 consecutive weeks, for a total of approximately 10 hours. The instrument used in this study was Wongsuvan' s Expression of Anger Scale developed from the Spielberger' s State-Trait Anger Expression Inventory. The t-test was utilized for data analysis.

The results indicated that :

The Expression of Anger of schizophrenia patients after receiving techniques was significantly before receiving such intervention, at the .05 level.

Field of study Mental Health and Psychiatric Nursing.

Academic year 2004

Students' signature.....

Advisor's signature.....

กิตติกรรมประกาศ

โครงการศึกษาอิสระฉบับนี้ได้ประสบการณ์ที่มีค่าแก่ผู้ศึกษา ทั้งด้านการค้นคว้าหาความรู้ การแก้ปัญหาและอุปสรรคต่างๆด้วยความพยายาม ผู้ศึกษาขอกราบขอบพระคุณ รองศาสตราจารย์ ดร. จินตนา ยูนิพันธุ์ อาจารย์ที่ปรึกษาโครงการศึกษาอิสระ ที่ให้คำแนะนำ ซึ่งแนวทางในการแก้ไข ปัญหาและอุปสรรคต่างๆ ให้กำลังใจ ซึ่งเป็นแรงผลักดันให้เกิดความมุ่งมั่นที่จะทำโครงการศึกษา อิสระฉบับนี้จนสำเร็จ และขอขอบพระคุณคณาจารย์ทุกท่านที่ได้กรุณาชี้แนะ ให้ความรู้ ให้กำลังใจ เสมอมา

ขอขอบพระคุณ รองศาสตราจารย์ ดร. ธรพรธม ลีอนุชวัชชัย ประธานสอบโครงการ ศึกษาอิสระ และรองศาสตราจารย์ ดร. ดิเรก ศรีสุโข กรรมการสอบโครงการศึกษาอิสระ ที่ให้ ข้อเสนอแนะในการแก้ไขโครงการศึกษาอิสระให้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น ขอขอบพระคุณผู้ทรงคุณวุฒิทุก ท่าน ที่ให้ความกรุณาในการตรวจสอบเครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา รวมทั้งข้อเสนอแนะเป็นอย่างดี

ขอขอบพระคุณกรมสุขภาพจิต ที่ให้ทุนการศึกษาในระดับมหาบัณฑิต แก่ผู้ศึกษา ขอขอบพระคุณผู้อำนวยการ หัวหน้าฝ่ายการพยาบาล คุณนิภา ยิ้มเฟื่องหัวหน้าหน่วยคุณภาพชาย 8 หัวหน้าหน่วยคุณภาพชาย 5/2 ชาย 2 ชาย 6 ชาย 4/2 หญิง 2 หญิง 8 เจ้าหน้าที่ชาย 8ทุกคน และ บุคคลที่เกี่ยวข้องทุกท่านในโรงพยาบาลศรีธัญญา ที่กรุณาให้ความสนับสนุนช่วยเหลือ รวมทั้ง ขอขอบคุณผู้ป่วยทุกท่านให้ความร่วมมือในการเข้าร่วมกลุ่มควบคุมความโกรธ ตลอดจนเพื่อนๆที่ ให้กำลังใจ และให้ความช่วยเหลือ

ท้ายที่สุดผู้ศึกษาขอขอบพระคุณสามีและลูกทั้งสองคนอันเป็นที่รักยิ่ง ที่ยินยอมสละเวลา อันมีค่าของครอบครัว รวมทั้งความห่วงใยและกำลังใจที่มีให้ ทำให้ผู้ศึกษามีกำลังใจ มีความอดทน พยายามที่จะต่อสู้กับอุปสรรคต่างๆ จนทำให้โครงการศึกษาอิสระฉบับนี้สำเร็จลุล่วงด้วยดี

สิรินภา จาติเสถียร

สารบัญ

หน้า

บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	จ
กิตติกรรมประกาศ.....	ค
สารบัญ.....	ช
สารบัญตาราง.....	ฉ
สารบัญแผนภูมิ.....	ญ
บทที่ 1 บทนำ	
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
วัตถุประสงค์ของการศึกษา.....	7
แนวเหตุผลและสมมติฐานการศึกษา.....	8
ขอบเขตการศึกษา.....	10
คำจำกัดความที่ใช้ในการศึกษา.....	10
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ.....	13
บทที่ 2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	
1. โรคจิตเภท.....	14
1.1 สาเหตุ.....	15
1.2 อาการแสดง.....	16
1.3 การรักษาผู้ป่วยจิตเภท.....	17
1.4 การพยาบาลผู้ป่วยจิตเภท.....	18
2. แนวคิดเกี่ยวกับความโกรธ.....	23
2.1 ความหมายของความโกรธ.....	23
2.2 ประสิทธิภาพความโกรธและการแสดงความโกรธ.....	25
2.3 การเกิดความโกรธ.....	28
2.4 สาเหตุของความโกรธในผู้ป่วยจิตเภท.....	32
2.5 ผลของความโกรธ.....	34
3. แนวคิดเกี่ยวกับการควบคุมความโกรธ.....	35
3.1 แนวคิดการควบคุมความโกรธ.....	35

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
3.2 แนวคิดการควบคุมความโกรธในผู้ป่วยจิตเภท.....	39
4. บทบาทของพยาบาลในการดูแลผู้ป่วยจิตเภทที่มีปัญหาความโกรธ.....	41
4.1 บทบาทของพยาบาลโดยทั่วไป.....	41
4.2 การพยาบาลผู้ป่วยจิตเภทที่มีปัญหาความโกรธ.....	43
ในโรงพยาบาลศรีธัญญา	
5 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	48
กรอบแนวคิดในการศึกษา.....	50
บทที่ 3 วิธีดำเนินการศึกษา	
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง.....	51
การพิทักษ์สิทธิกลุ่มตัวอย่าง.....	52
เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา.....	52
ขั้นตอนในการดำเนินการศึกษา.....	57
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	65
บทที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	66
บทที่ 5 สรุปผลการศึกษากิปรายผล และข้อเสนอแนะ	71
สรุปผลการศึกษา.....	72
การอภิปรายผลการศึกษา.....	72
ข้อเสนอแนะทั่วไป.....	77
ข้อเสนอแนะในการทำการศึกษาในครั้งต่อไป.....	77
รายการอ้างอิง.....	78
ภาคผนวก.....	85
ภาคผนวก ก รายนามผู้ทรงคุณวุฒิ.....	86
ภาคผนวก ข ตัวอย่างเครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา.....	88
เอกสารพิทักษ์สิทธิผู้เข้าร่วมโครงการศึกษาอิสระ.....	97
ภาคผนวก ค สถิติที่ใช้ในการศึกษา.....	98
ภาคผนวก ง ตารางกลุ่มเพิ่ม.....	101
ประวัติผู้เขียนโครงการศึกษาอิสระ.....	104

สารบัญตาราง

	หน้า
ตาราง	
1 จำนวนความถี่ของข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง.....	67
2 ผลการทดสอบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยของคะแนนการแสดงความโกรธ และคะแนนการควบคุมความโกรธของกลุ่มทดลองในระยะก่อนการทดลอง ระยะหลังการทดลอง และระยะติดตามผลด้วยสถิติทดสอบที (t – test for dependent groups).....	68

สารบัญแผนภูมิ

	หน้า
แผนภูมิ	
1 รูปแสดงการพัฒนาของความโกรธ และการแสดงความรู้สึกโกรธ.....	27
2 ปัจจัยของการกระตุ้นความโกรธตามรูปแบบของ Novaco.....	30